

SỨC MẠNH SÁNG TẠO - BÀI HỌC VÔ GIÁ CỦA CÁCH MẠNG THÁNG TÁM

TRƯỜNG GIANG LONG(*)

Mít-ting tại Nhà hát Lớn Hà Nội, tháng 8-1945.

Cách mạng - Bản thân khái niệm ấy đã chứa đựng trong nội hàm của nó tính sáng tạo. Cách mạng tháng Tám năm 1945, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam mà đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân ta đã làm nên một kỳ tích - hiện thân của tính sáng tạo toàn diện và tiêu biểu nhất.

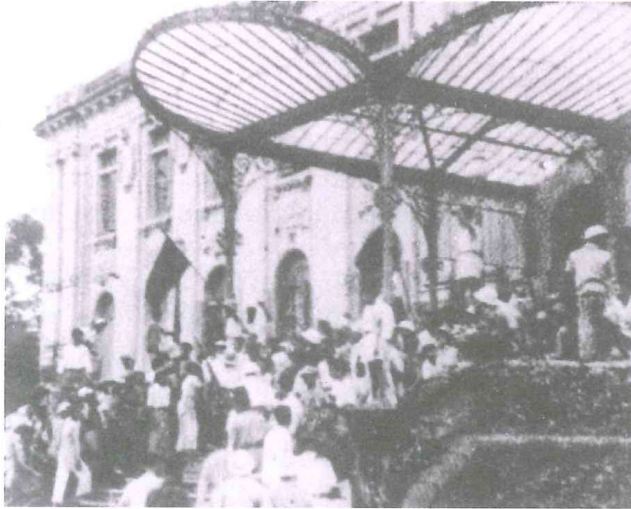
Với tư duy độc lập và mang tính sáng tạo cao, vượt qua mọi lối mòn truyền thống của các thế hệ đi trước, tháng 10 - 1944, trong thư kêu gọi đồng bào toàn quốc Bác Hồ đã dự báo: phe xâm lược gần đến ngày bị tiêu diệt, các đồng minh quốc sắp dành được thắng lợi cuối cùng. Cơ hội để dân tộc ta giải phóng chỉ trong một năm hoặc một năm rưỡi nữa. Thời gian rất

gấp ta phải làm nhanh. Tầm nhìn và sự hiểu biết sâu rộng ấy của Bác đã được thể chế sau đó không lâu tại Đại hội Quốc dân họp ở Tân Trào ngày 16 - 8 - 1945. Đại hội đã quyết định 10 chính sách lớn và ban hành lệnh tổng khởi nghĩa. Chỉ trong vòng 2 tuần lễ, sau lệnh tổng khởi nghĩa, cuộc đấu tranh của quần chúng dành chính quyền đã diễn ra trên khắp ba miền đất nước. Thắng lợi của cách mạng tháng Tám đã được ghi vào lịch sử dân tộc Việt Nam như một trong những mốc son chói lọi và hào hùng nhất. Đó là thời khắc biểu thị độ chín thiên tài sáng tạo của một Đảng cách mạng dưới sự lãnh đạo của Bác.

Cách mạng tháng Tám trước hết là hình mẫu tiêu biểu của sự vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của cách mạng nước ta. Dưới ngọn đuốc soi đường của chủ nghĩa Mác, với ý chí không gì quý hơn độc lập tự do, bằng chủ nghĩa yêu nước và tấm lòng quả cảm, Đảng và Bác đã biết khơi dậy và phát huy đến cao nhất truyền thống yêu nước được hun đúc qua hàng ngàn năm lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc. Trên nền của phương pháp tư duy cách mạng sáng tạo, Đảng ta và Bác đã quy tụ và tập hợp dưới ngọn cờ chính nghĩa sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân. Quan điểm "dĩ bất biến, ứng vạn biến" là nền tảng của phương pháp tư duy sáng tạo kiểu mới. Nhờ phương pháp ấy, chúng ta đã biết phân hóa, cô lập kẻ thù, gắn kết mọi người Việt Nam yêu nước, thiết tha với độc lập dân tộc, không phân biệt Đảng phái, quan điểm chính trị, tín ngưỡng... thành một khối thống nhất vững chắc, tạo nên sức mạnh tổng hợp không

(*) PGS. TS. Vụ trưởng - Trưởng Ban thường trú miền Nam - Tạp chí Cộng sản. Phó Trưởng Khoa Xã hội học - Đại học Mở Bán công TP.HCM

gì lay chuyển nổi. Thiên tài sáng tạo của Hồ Chí Minh và Đảng ta đã xây thành một hệ thống các phương pháp, hình thức tổ chức mẫu mực, tập hợp quần chúng thực hiện bước đột phá trong tổng khởi nghĩa. Có thể nói khơi dậy và tập hợp sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân, phát huy đến cao nhất chủ nghĩa yêu nước, chủ động nắm bắt thời cơ, tập hợp lực lượng đủ mạnh và biết chọn các loại hình tổ chức thích hợp. Dành thắng lợi từng phần tiến đến thắng lợi hoàn toàn là đỉnh cao của sự sáng tạo trong cách mạng tháng Tám.

Đánh chiếm Bắc Bộ Phủ, tháng 8-1945.

Cách mạng tháng Tám dành chính quyền chưa bao lâu, vận nước như ngàn cân treo sợi tóc; trong tương quan ấy, vừa phải đối phó với thù trong, giặc ngoài, Đảng và Bác vẫn vững vàng đưa con thuyền cách mạng Việt Nam vượt qua ghềnh thác. Thắng lợi của chín năm chống thực dân Pháp xâm lược mà đỉnh cao là chiến dịch Điện Biên Phủ - Một lần nữa chứng minh cho thiên tài thao lược và sáng tạo của Đảng và Bác. Ở đây, sức mạnh của dân tộc và sức mạnh của thời đại đã hòa quyện làm một. Nhờ sáng tạo chúng ta đã dám đánh và biết tìm ra cách đánh, biết chuyển yếu thành mạnh. Dàn mỏng, chia cắt, phân hóa cao độ kẻ thù, đẩy chúng vào thế bị động và suy yếu để tiêu diệt. Sau cách mạng tháng Tám, một Điện Biên tỏa sáng đã viết tiếp nên bản anh hùng ca của sự sáng tạo. Tạc chân dung dân tộc Việt Nam vào thế kỷ 20 như một biểu hiện chói sáng nhất của chủ nghĩa yêu nước và tinh thần dân tộc tự cường.

Rời đất nước chia cắt, miền Nam yêu dấu vẫn chìm trong ách nô lệ - Vẫn với tinh thần

"dĩ bất biến, ứng vạn biến". Thiên tài sáng tạo của cách mạng tháng Tám lại được nhân lên và phát huy đến cao nhất. Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước là một minh chứng khẳng định rằng, một dân tộc nhỏ yếu, đất không rộng, người không đông, kinh tế chưa phát triển nhưng nhờ biết sáng tạo, biết tập hợp mọi nguồn lực dưới sự lãnh đạo của một Đảng cách mạng và trí tuệ, dân tộc ấy đã biết cách kết hợp tốt nhất sức mạnh của dân tộc với sức mạnh của thời đại, tạo thế và lực mới làm nên chiến thắng. Nhớ lại những năm tháng hào hùng của cuộc kháng chiến chống Mỹ, chúng ta có quyền tự hào về năng lực sáng tạo phi thường của Đảng và Bác. Rõ ràng tương quan về thế trận của cuộc chiến nghiêng về phía đối phương. Nước Mỹ một cường quốc quân sự hùng mạnh nhất của chủ nghĩa đế quốc rắp tâm thôn tính dân tộc ta bằng mọi giá. Trên chiến trường kẻ thù đã không từ bất kỳ một thủ đoạn thâm độc và tàn bạo nào. Nhờ thấm nhuần tinh thần quật khởi của cách mạng tháng Tám, Đảng ta đã xác định đúng đường lối tiến hành cách mạng miền Nam. Nghị quyết 15 của Trung ương Đảng về cách mạng miền Nam là cột mốc đánh dấu bước ngoặt thể hiện một đường lối tự chủ sáng tạo. Nhờ có đường lối quân sự đúng đắn, cách mạng miền Nam đã có những quyết sách và phương pháp cách mạng thích hợp. Biết cách nắm chắc và không bỏ lỡ thời cơ, tổ chức và xây dựng lực lượng hợp lý với ba thứ quân, ba vùng chiến lược, ba mũi giáp công, linh hoạt sáng tạo, phòng thủ vững chắc, tấn công sắc bén hiệu quả. Kết hợp thời, thế và lực để biết lấy yếu đánh mạnh, ít định nhiều với nhiều hình thức và bước đi thiên biến vạn hóa, nhưng đều hướng tới một mục tiêu chung nhất quán: đánh cho Mỹ cút, đánh cho ngụy nhào. Đánh với một quyết tâm thà hy sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước, không chịu làm nô lệ. Tinh thần sáng tạo của cách mạng tháng Tám là ngọn đèn pha soi sáng con đường để dân tộc ta đi đến ngày toàn thắng 30-4.

Kết thúc 30 năm chiến tranh, đất nước lại đi tiếp con đường của cách mạng tháng Tám. Phải thừa nhận, trong suốt cuộc trường chinh đánh giặc giữ nước, chúng ta chưa dành nhiều công sức để sáng tạo tìm kiếm những giải pháp hiệu quả nhất xây dựng chủ nghĩa xã hội. Chính vì thế, sau khi kết thúc chiến tranh, sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội gặp nhiều trở ngại. Cơ chế quan liêu và mô hình kế hoạch

hóa tập trung đã góp phần cản trở quá trình sáng tạo tìm tòi con đường mới. May thay, trước tình hình thế giới thay đổi nhanh chóng và bất ngờ, Đảng đã kịp thời điều chỉnh chiến lược và có nhiều chủ trương mới sáng tạo. Với tinh thần cách mạng tháng Tám được tiếp nối bằng Điện Biên Phủ và đại thắng mùa xuân năm 1975, Đảng đã phân tích đúng đắn bối cảnh quốc tế và tình hình trong nước, đưa ra chủ trương đổi mới đúng đắn và mang tính sáng tạo cao. Nhờ đổi mới đất nước đã thoát ra khỏi khủng hoảng kinh tế-xã hội và ngày nay đã chuyển sang một giai đoạn phát triển mới - Giai đoạn đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và chủ động hội nhập.

Như vậy, trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng ta luôn luôn quán triệt tinh thần sáng tạo của cách mạng tháng Tám. Nhờ tinh thần chủ động sáng tạo, cách mạng Việt Nam đã vượt qua nhiều thử thách, giành được nhiều thắng lợi trên con đường phát triển. Thực tiễn 60 năm qua sau cách mạng

tháng Tám cho thấy, sự sáng tạo là một thuộc tính gắn liền với bản chất cách mạng của Đảng. Nhờ thuộc tính sáng tạo Đảng đã đề ra các chủ trương, chính sách phản ánh đúng những biến động của thời cuộc và đất nước. Tinh thần sáng tạo của cách mạng tháng Tám đã góp phần làm nên thắng lợi của sự nghiệp đổi mới. Cách mạng tháng Tám là sự thể hiện mẫu mực của sự sáng tạo. Chính tính sáng tạo đã làm nên sức mạnh của cách mạng tháng Tám.

Ngày nay giá trị về tính sáng tạo của cách mạng tháng Tám vẫn còn nguyên ý nghĩa của nó. Thực tiễn cho thấy, tính sáng tạo là một sức mạnh to lớn đối với mọi giai đoạn phát triển của cách mạng nước ta. Hơn bao giờ hết, để làm tròn sứ mệnh lịch sử và trọng trách vẻ vang của mình trước sự nghiệp mà nhân dân giao phó, Đảng phải luôn luôn quán triệt quan điểm sáng tạo trong tất cả các lĩnh vực hoạt động của mình, có như vậy Đảng mới không bao giờ lạc hậu với cuộc sống và với tinh thần của cách mạng tháng Tám.

TÓM TẮT

Tinh thần sáng tạo của cách mạng tháng Tám đã góp phần làm nên thắng lợi của sự nghiệp đổi mới. Cách mạng tháng Tám là sự thể hiện mẫu mực của sự sáng tạo. Chính tính sáng tạo đã làm nên sức mạnh của cách mạng tháng Tám.

Thực tiễn cho thấy, tính sáng tạo là một sức mạnh to lớn đối với mọi giai đoạn phát triển của cách mạng nước ta.

Đảng phải luôn luôn quán triệt quan điểm sáng tạo trong tất cả các lĩnh vực hoạt động của mình, có như vậy Đảng mới không bao giờ lạc hậu với cuộc sống và với tinh thần của cách mạng tháng Tám.

SUMMARY

The creativity of the August Revolution contributed to the success of the transformation cause. The August Revolution was the model manifestation of creativity. It was creativity that brought about the strength of the August Revolution.

Reality has shown that creativity is an enormous strength in any development phase of the revolution of our country.